

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळ
एका दृष्टीक्षेपात - २०१४
CO-OPERATIVE MOVEMENT AT A GLANCE
IN MAHARASHTRA - 2014

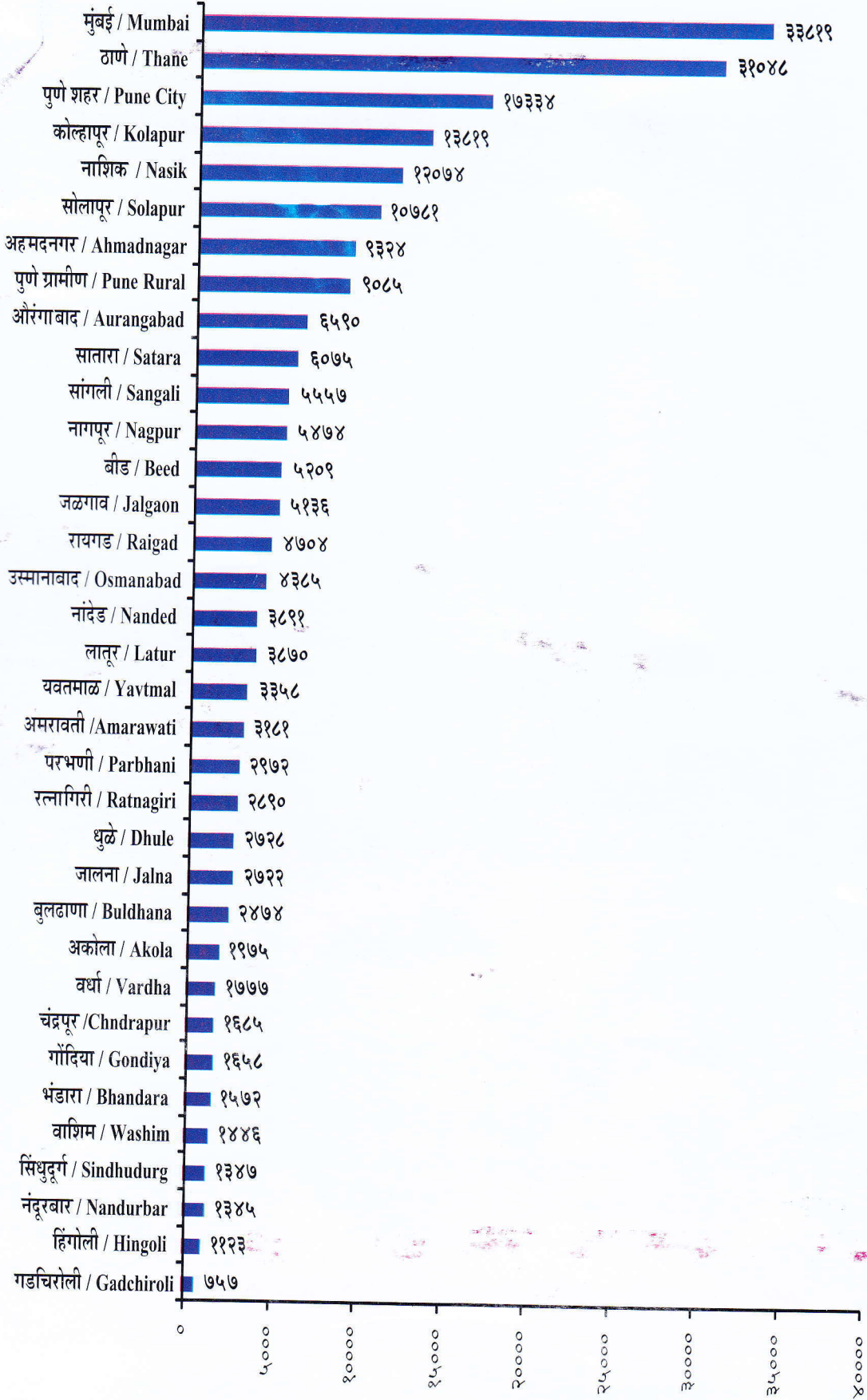
सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था

महाराष्ट्र राज्य, पुणे- ४११००१ यांचे कार्यालय

OFFICE OF THE COMMISSIONER FOR CO- OPERATION & REGISTRAR
OF CO-OPERATIVE SOCIETIES, MAHARASHTRA STATE, PUNE- 411001.

५१ वे प्रकाशन | 51th Issue

दि. ३१/३/२०१४ अखेर सहकारी संस्थांची संख्या

जिल्हे

सहकारी संस्था

महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळ
एका दृष्टीक्षेपात - २०१४

(दिनांक ३१ / ०३ / २०१४ अखेरची माहिती)

**CO-OPERATIVE MOVEMENT
AT A GLANCE
IN
MAHARASHTRA - 2014**

(Information as on 31/3/2014)

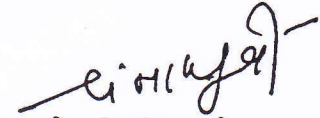
प्रस्तावना

“ महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळ - एका दृष्टीक्षेपात ” हा ५१ वा वार्षिक अंक प्रकाशित करताना मला आनंद होत आहे. महाराष्ट्रात सहकारी संस्थांची संख्या व व्यावसायिक उलाढाल यामध्ये सन १९६० ते २०१४ या कालावधीत मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली आहे.

या प्रकाशनात महाराष्ट्रातील जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका, प्राथमिक कृषी पतपुरवठा संस्था, नागरी सहकारी बँका, पतसंस्था, पणन व प्रक्रिया संस्था, उत्पादक संस्था, सामाजिक सेवा संस्था तसेच विविध प्रकारच्या शिखर संस्था यांची संख्या, सभासद संख्या, खेळते भांडवल, वसूल भागभांडवल, टेवी, दिलेले कर्ज, येणे कर्ज, उत्पादक मालाचे मूल्य इत्यादी परिमाणांची माहिती दशवार्षिक शृंखलेच्या स्वरूपात दिलेली आहे.

सहकारी संस्थांच्या माहितीचे संकलनासाठी संगणकाचा वापर केल्याने अचूक आणि गतिमानतेने माहिती प्राप्त होत आहे. तसेच संकलित माहितीचे विश्लेषण करून सहकार चळवळीच्यासंदर्भातील धोरणे ठरविण्यासाठीही तिचा वापर प्रस्तावित केलेला आहे. यामुळे सहकारी चळवळीमध्ये गुणात्मक सुधारणा होऊन निबंधकाला सहकार चळवळीचा मित्र, तत्त्वज्ञ व मार्गदर्शक (Friend, Philosopher and Guide) म्हणून भूमिका आणखी उत्तमरितीने पार पाडता येईल.

सहकारी संस्थांच्या संख्येत मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली असलेने त्यांच्या कामकाजाचे व व्यवहारांचे व्यापक स्वरूप आणि वैविध्य याचे आकलन होणेसाठी तसेच सहकार चळवळीच्या वाढीसाठी मार्गदर्शक म्हणून तसेच संबंधित घटकांची प्रगती समजण्यासाठी सदरची माहिती निश्चित उपयोगी पडेल. याशिवाय ही माहिती प्रशासकीय कामकाजासाठी तसेच सहकार चळवळीचे अभ्यासकांसाठी देखील अत्यंत उपयुक्त ठरेल.

(श्री. चंद्रकांत दळवी),

सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

Foreword

It is my great pleasure that the 51st Annual Edition of "Co-operative Movement - At a Glance" is being published. During period of 1960 to 2014, there is marginally increase in the number of Co-operative Societies and big growth in it's business.

In this publication, we made avialable ten year time series data about the parameters such as No. of Societies, Membership, Working Capital, Paid up Capital, Loan Advanced, Outstanding loans, Deposits, Value of Outputs etc. of District Central Co-operative Banks, Primary Agricultural Credit Society, Co-operative Banks, Co-operative Societies, Marketing and Processing Societies, Producers Societies, Apex Bodies.

The use of computers for collecting information about Co-operative Societies helps in getting information accurate and fast. The analytical information is proposed to be used in making policies regarding Co-operative movement. It's also beneficial in qualitative development of the movement as well as helps the Registrar to play role as a "Friend, Philosopher and Guide" of Co-operative movement effectively.

The information is very useful to know the large scale growth in Co-operative movement and clear the picture of their operations as well as comprehensive transations. From yearwise data we observe the progress of various parameters of this movements. Besides this, publication may be helpful in administrative work and analyst in Co-operative movement.

(Shri. Chandrakant Dalvi),
Commissioner for Co-operation &
Registrar, C.S., M.S., Pune.

अनुक्रमणिका CONTENTS

तक्ता क्रमांक Table No. 1	तपशील Particulars 2	पृष्ठ क्रमांक Page No. 3
भाग-अ - राज्यस्तरीय माहिती		
Part-A – STATE LEVEL INFORMATION		
A-1 & A-2	महाराष्ट्राची महत्त्वाची सामान्य माहिती Important General Information of Maharashtra	.. 03
A-3	महाराष्ट्र राज्यातील सहकारी चळवळीची प्रगती Progress in Co-operative Movement in Maharashtra	.. 05
A-4	महाराष्ट्र राज्यातील प्रकारानुसार सहकारी संस्था व सभासद Sectorwise Number of Co-operative Societies and Members.	.. 05
A-4 (a)	राज्यातील सहकारी संस्थांची तुलनात्मक आकडेवारी - २०१४ Comparative Statistics of Co-operative Societies in the State - 2014.	.. 07
A-5	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्यादित. Maharashtra State Co-operative Bank Limited.	.. 08
A-6	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका. District Central Co-operative Banks.	.. 09
A-7	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि ग्रामीण बहुउद्देशीय विकास बँक मर्यादित. Maharashtra State Co-operative Agricultural Rural Multipurpose Development Bank Limited.	.. 10
A-8	सोलापूर जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक मर्यादित. Solapur District Industrial Co-operative Bank Limited.	.. 11
A-9	महाराष्ट्र राज्य सहकारी गृहनिर्माण वित्तीय महामंडळ मर्यादित. Maharashtra State Co-operative Housing Finance Corporation Limited.	.. 11
A-10	प्राथमिक शेती पतसंस्था. Primary Agriculture Credit Societies.	.. 12-13
A-11	खेळत्या भाग भांडवलाच्या आकाराच्या वर्गवारीनुसार प्राथमिक शेती पतसंस्थांची विभागवार आकडेवारी (३१ मार्च २०१४). Divisionwise Classification of Primary Agricultural Credit Societies by their size of Working Capital (31st March 2014)	.. 14-15
A-12	वाटप केलेल्या अल्प मुदत कर्जाच्या वर्गवारीनुसार प्राथमिक शेती पतसंस्थांची विभागवार आकडेवारी (३१ मार्च २०१४). Divisionwise Classification of Primary Agricultural Credit Societies by Amount of Short Term Loans Advanced (31st March 2014).	.. 14-15
A-13	प्राथमिक शेती पतसंस्था : दिलेली कर्ज, येणे कर्ज, कर्ज मागणी, वसुली व थकवाकी. Primary Agricultural Credit Societies : Advances, Outstanding, Demand, Recoveries and Overdues.	.. 16
A-14	धारण क्षेत्रानुसार सभासदांना प्राथमिक शेती पतपुरवठा संस्थांनी केलेले अल्प व मध्यम मुदत कर्ज वाटप २०१३ - २०१४. Holdingwise Short Term and Medium Term Advances made by Primary Agricultural Credit Societies, 2013-2014.	.. 17

अनुक्रमणिका-चालू
CONTENTS—contd.

तक्ता क्रमांक Table No.	तपशील Particulars	पृष्ठ क्रमांक Page No.
1	2	3
A-15	प्राथमिक शेती पतसंस्थांनी २०१३-२०१४ मध्ये केलेले अल्प मुदत पीकनिहाय कर्ज वाटप. Cropwise Short Terms Loans Issued by Primary Agricultural Credit Societies during 2013-2014.	.. 18
A-16	प्राथमिक शेती पतसंस्था : अनुसूचित जाती / जमातीचा समावेश. Primary Agricultural Credit Societies : Coverage of Scheduled Caste / Scheduled Tribes.	.. 19
A-17	प्राथमिक शेती पतसंस्था - मार्च २०१४ अखेर. Primary Agricultural Credit Societies At the End of March 2014.	.. 18
A-18	प्राथमिक सहकारी बँका. Primary Co-operative Banks.	.. 20
A-18(a)	पगारदार नोकरांच्या पतसंस्था. Salary Earners' Credit Societies.	.. 21
A-18(b)	इतर नागरी पतसंस्था. Other Urban Credit Societies.	.. 21
A-19	महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्यादित. Maharashtra State Co-operative Marketing Federation Limited.	.. 22
A-19(a)	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ मर्यादित. Maharashtra State Co-operative Cotton Growers Marketing Federation Limited.	.. 22
A-20	एकाधिकार कापूस खरेदी योजना. Cotton Monopoly Procurement Scheme.	.. 23
A-21	महाराष्ट्र राज्य मच्छिमार सहकारी संघ मर्यादित. Maharashtra Rajya Machhimar Sahakari Sangh Limited.	.. 24
A-22	महाराष्ट्र राज्य सहकारी ग्राहक महासंघ मर्यादित. Maharashtra State Co-operative Consumers Federation Limited.	.. 24
भाग-ब - मध्यवर्ती व प्राथमिक संस्थांची माहिती Part - B - Information on Central and Primary Societies		
B-1	दूध संघ. Dairy Unions.	.. 27
B-2	जिल्हा मध्यवर्ती पणन संस्था. District / Central Marketing Societies.	.. 27
B-3	मच्छिमारी संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक). Fisheries Co-operative Societies (Central and Primary).	.. 28
B-4	सहकारी ग्राहक संस्था (घाऊक). Co-operative Consumers Societies (Wholesale).	.. 28
B-5	प्राथमिक सहकारी ग्राहक संस्था. Primary Co-operative Consumer's Societies.	.. 29
B-6	महिला सहकारी संस्था. Women Co-operative Societies.	.. 29

अनुक्रमणिका-चालू
CONTENTS-contd.

तक्ता क्रमांक Table No. 1	तपशील Particulars 2	पृष्ठ क्रमांक Page No. 3
B-7	प्राथमिक पणन संस्था. Primary Marketing Societies.	.. 30
B-8	दूध संस्था. Dairy Societies.	.. 30
B-9	प्राथमिक सहकारी गृहरचना संस्था. Primary Co-operative Housing Societies.	.. 31
B-10	उपसा जलसिंचन सहकारी संस्था. Co-operative Lift Irrigation Societies.	.. 31
B-11	सहकारी औद्योगिक वसाहती. Co-operative Industrial Estates.	.. 32
B-12	प्राथमिक औद्योगिक सहकारी संस्था (विणकर संस्थाव्यतिरिक्त). Primary Industrial Co-operative Societies (Other than weavers).	.. 32
B-13	जंगल कामगार सहकारी संस्था. Forest Labourers Co-operative Societies.	.. 33
B-14	मजूर कंत्राट सहकारी संस्था. Labour Contract Co-operative Societies.	.. 33

भाग -क - उत्पादक व प्रक्रिया संस्थांची माहिती

Part - C - Information on Productive and Processing Societies

C-1 (a & b)	सहकारी साखर कारखाने. Co-operative Sugar Factories.	.. 36-37
C-2	सहकारी सूत गिरण्या. Co-operative Spinning Mills.	.. 37
C-3	प्राथमिक हातमाग सहकारी संस्था. Primary Handloom Co-operative Societies.	.. 38
C-3 (a)	प्राथमिक यंत्रमाग सहकारी संस्था. Primary Powerloom Co-operative Societies.	.. 38
C-4	कापूस पिंजणी व गासड्या बांधणी संस्था (प्रक्रिया संस्था). Cotton Ginning and Pressing Societies.	.. 39
C-5	तेल गिरण्या. Oil Mills.	.. 39
C-6	भात गिरण्या. Rice Mills.	.. 40
C-7	इतर प्रक्रिया संस्था. Other Processing Societies.	.. 41

अनुक्रमणिका-चालू
CONTENTS-contd.

तक्ता क्रमांक Table No. 1	तपशील Particulars 2	पृष्ठ क्रमांक Page No. 3
भाग-ड - संकीर्ण.		
Part - D - Miscellaneous.		
D-1	अनुसूचित जाती / जमाती संबंधित सहकारी चळवळीतील काही पैलू २०१३-२०१४. Some Facts of Co-operative Activities relating to Scheduled Castes and Scheduled Tribes 2013 - 2014.	.. 43
D-2	सहकारी क्षेत्रातील गोदामे आणि त्यांची क्षमता २०१३-२०१४. No. of Godowns in Co-operatives and their capacity 2013- 2014.	.. 44
D-3	मुंबई सावकार नियंत्रण कायदा, १९४६. Bombay Money Landing Act, 1946.	.. 44
D-4	महाराष्ट्रात सहकार क्षेत्रात झालेली रोजगार निर्मिती. Employment Generated through Co-operatives in Maharashtra March -2014.	.. 45
D-5	महाराष्ट्र सहकारी कायदा, १९६० चे कलम ८१ (१) (अ) खालील ज्या संस्थांचे लेखापरीक्षण खात्याने करावयाचे आहे अशा संस्थांचा २०१३-२०१४ मधील लेखापरीक्षण तपशील. Information regarding the Co-operative Societies to the Audited by the Departmental Audit Staff under Section 81(1)(a) of Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 during the year 2013-2014.	.. 46-47
D-6	महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० चे कलम ८१ (१) (ब) खालील प्रत्येक सहकारी वर्षात निदान एकदा निबंधकाने टेलेल्या लेखापरीक्षक नामिकेतील लेखापरीक्षकाकरवी अथवा सहकार लेखापरीक्षा प्रमाणपत्र धारण करणाऱ्या सनदी लेखापाला करवी करावयाच्या संस्थांचा सन २०१३-२०१४ मधील लेखापरीक्षणाचा तपशील Information regarding the Co-operative to be audited by Departmental audit staff or Certified Auditors under Section 81(1) (B) of the M.C.S. Act, 1960 during the year 2013-2014.	.. 48-49
D-7	महाराष्ट्र सहकारी कायदा, १९६० चे कलम ८१ प्रमाणे पशुसंवर्धन, दुग्ध व मच्छिमार संस्थांचा २०१३-२०१४ अखेर लेखापरीक्षण तपशील. Information regarding the Animal Husbandry Dairy and Fisheries Co-operative Societies to be Audited by the Departmental Audit Staff under Section 81 of the Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 during the year 2013-2014.	.. 50-51
D-8	योजनानिहाय नियतव्यव आणि खर्च. Planning Sectorwise Provision and Expenditure.	.. 52-53
D-9	योजनानिहाय आर्थिक व भौतिक उद्दिष्टे साध्य सन २०१३-२०१४. Schemewise Financial and Physiyal Achivement for 2013-2014.	.. 52-53
Appendix -1	जिल्हानिहाय प्रकारानुसार सहकारी संस्था, २०१३-२०१४. Districtwise and Typewise Co-operative Societies 2013-2014.	.. 54-61
Appendix -2	महाराष्ट्र राज्यातील शिखर / राज्यस्तरीय सहकारी संस्थांची यादी List of Appex/State Co-operative Institutions in Maharashtra State सहकार विभागातील महत्त्वाचे दूरध्वनी क्रमांक List of Telephone in Co-operative Department.	.. 63 .. 65-66

भाग - ए / PART - A

राज्यस्तरावरील महत्त्वाची आकडेवारी

STATE LEVEL INFORMATION ON SELECTED ITEMS

ए-१ : महाराष्ट्राची महत्त्वाची सामान्य माहिती
A-1 : Important General Information of Maharashtra

वाच Item 1		परिमाण Unit 2	संदर्भ Reference 3	महाराष्ट्र Maharashtra 4
(I) सामान्य / GENERAL				
१.	भौगोलिक क्षेत्र	Geographical Area ..	हजार चौ.कि.मी. Thousand Sq. Kms.	2015 308
२.	समुद्र किनाऱ्याची लांबी	Coastal length ..	कि.मी. Kms.	2014 720
३.	महसूल विभाग	Revenue Divisions ..	संख्या No.	2015 6
४.	जिल्हे	Districts ..	संख्या No.	2015 36
५.	तालुके	Talukas ..	संख्या No.	2015 355
६.	एकूण खेडी	Total Villages ..	संख्या No.	2015 40,959
	पैकी वस्ती नसलेली	Of which deserted ..	संख्या No.	2015 2,706
७.	शहरे / संकुले	Cities / Urban Agglomerations ..	संख्या No.	2015 534
(II) लोकसंख्या / POPULATION*				
८.	एकूण लोकसंख्या	Total population ..	हजारात (000)	2011 1,12,374
	(अ) पुरुष	Males		2011 58,243
	(ब) स्त्रिया	Females		2011 54,131
९.	ग्रामीण लोकसंख्या	Rural Population ..	हजारात (000)	2011 61,556
	(अ) ग्रामीण लोकसंख्येचे	Rural Population ..	टक्के (%)	2011 45.2
	एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	Percentage to total.		
१०.	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	Scheduled Castes Population	लाखात (00)	2011 13,276
११.	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	Scheduled Tribes Populations	लाखात (00)	2011 10,510
१२.	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येचे एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	Percentage of Scheduled Castes population to total Population.	टक्के (%)	2011 11.8
१३.	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येचे एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	Percentage of Scheduled Tribes population to total Population.	टक्के (%)	2011 9.4
१४.	दश वार्षिक लोकसंख्या वाढीचा दर	Percentage Decennial growth rate of population.	टक्के (%)	2011 16
१५.	लोकसंख्येची घनता	Population Density	लोकसंख्या / चौ.कि.मी. Persons per Sq. Kms.	2011 365
१६.	स्त्री - पुरुष प्रमाण	Sex Ratio ..	दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांची संख्या No. of Females per 1000 Males	2011 929
१७.	कुटुंबातील माणसांची सरासरी संख्या	Average Household Size	संख्या No.	2001 4.95
१८.	साक्षरतेचे प्रमाण	Literacy percentage ..	टक्के (%)	2011 82.3
	(अ) पुरुषांमध्ये	In Males ..	टक्के (%)	2011 1000
	(ब) स्त्रियांमध्ये	In Females ..	टक्के (%)	2011 929

टीप / Note. - * अस्थायी / Provisional

आधार / Source-महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी-२०१४-१५.

ए-२ : महाराष्ट्राची महत्त्वाची सामान्य माहिती
A-2 Important General Information of Maharashtra

वाव Item 1	परिमाण Unit 2	संदर्भ Reference 3	महाराष्ट्र Maharashtra 4
(III) शेती / AGRICULTURE			
१९. कसलेले क्षेत्र निव्वळ	Net Area Sown ..	लाख हेक्टर्स Lakh Hectares	2014* उ.ना.
२०. पिकाखालील स्थूलक्षेत्र	Gross Cropped Area ..	लाख हेक्टर्स Lakh Hectares	2014* उ.ना.
पैकी सिंचनाखालील क्षेत्र	Of which Gross area .. irrigated.	लाख हेक्टर्स Lakh Hectares	2014 3137.00
२१. वहिती खाती (वहिती धारण क्षेत्र)	Operational Holdings .. (Area in Lakh Hectares)	लाख हेक्टर्स संख्या लाखामध्ये	2010-11 13698 2010-11 19767.00
२२. महत्त्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र व उत्पादन Area and production of Important Crops.	क्षेत्र (हजार हेक्टर्समध्ये) Area (in '000' hectares) 2014-15	उत्पादन (हजार टनात) Production (in '000' tonnes) 2014-15	2010-11 1.44
(1)	(2)	(3)	
तांदूळ	Rice ..	1551	2946
गहू	Wheat ..	1067	1308
ज्वारी	Jawar ..	3288	2109
बाजरी	Bajara ..	865	538
सर्व तृणधान्ये	All Cereals ..	8059	9267
सर्व अन्नधान्ये	All Foodgrains ..	11472	10948
सर्व कडधान्ये	All Pulses ..	3413	1681
ऊस	Sugarcane ..	987	91538
भूईमूग	Groundnut ..	327	379
कापूस (रुई)	Cotton (Lint) ..	4190	3577
२३. पिकाखालील दर हेक्टरी वापरलेली रासायनिक खते Consumption of Fertilisers per Hectare of Cropped area		किलोग्राम Kilogram	N.A.
२४. राज्य उत्पन्न (चालू किमतीनुसार) State Income at Current Price		कोटी रुपये Crores Rs.	2014-15* 1572037
२५. दरडोई उत्पन्न (चालू किमतीनुसार) Per Capita Income at Current Prices.		रुपये Rs.	2014-15* 134081

ए-३ : महाराष्ट्र राज्यातील सहकारी चळवळीची प्रगती
A-3 : Progress in Co-operative Movement in Maharashtra

(सभासद लाखात व रुपये कोटीत / Members in Lakh and Rs. in Crores)

नाव	1961	1971	1981	1991	2001	2013	2014	Item
एकूण सहकारी संस्था	31,565	42,603	60,747	1,04,620	1,58,016	2,30,673	2,30,295	Total Societies
एकूण सभासद	42	86	148	270	430	523	524	Total Members
वसूल भागभांडवल	53	238	600	1,957	7,560	17,419	18,892	Paid up Share Capital
पैकी शासनाचे	8	39	105	385	1,150	3,177	5,808	Of which Government
स्वनिधी	73	345	1,207	3,935	17,770	17,263	18,892	Owned Funds
टेवी	76	315	1,939	11,048	74,462	1,50,344	1,59,322	Deposits
खेळते भांडवल	326	1,490	5,210	24,713	1,34,441	2,68,659	3,14,922	Working Capital
वर्षातील कर्जवाटप	95	348	1,116	6,300	43,392	1,22,813	1,31,242	Loans advanced (Net)
लेखापरीक्षण वर्गीकरण								Audit Classification of Societies-
अ	3,110	3,600	3,671	4,966	N.A.	6,609	7,106	A
ब	10,921	12,343	11,670	13,581	N.A.	14,928	15,235	B
क	7,515	16,122	18,854	17,058	N.A.	16,255	11,265	C
ड	3,088	3,886	3,477	862	N.A.	1,864	1,709	D
वर्ग न दिलेल्या	291	865	774	4,006	N.A.	408	506	Not Classified
लेखापरीक्षण न झालेल्या	6,640	5,787	22,301	67,747	N.A.	1,31,831	1,09,393	Not Audited
लेखापरीक्षणासाठी अपात्र	--	--	--	--	N.A.	877	36	Not due for Audit

N. A. : Not Available / उपलब्ध नाही.

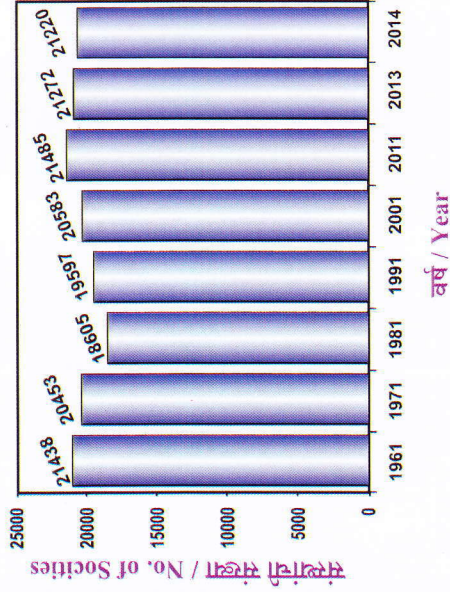
ए-४ : महाराष्ट्र राज्यातील प्रकारानुसार सहकारी संस्था व सभासद
A-4 : Sectorwise Number of Co-operative Societies and Members

(सभासद लाखात / Members in Lakh)

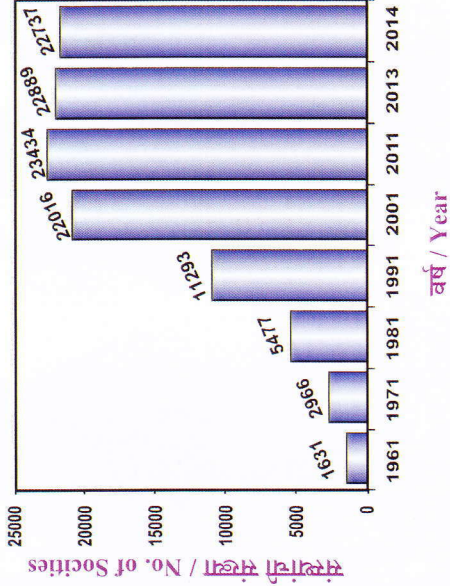
नाव	1961	1971	1981	1991	2001	2013	2014	Item
१. कृषि पतसंस्था								1. Agricultural Credit Societies-
संख्या	21,438	20,453	18,605	19,597	20,585	21,272	2,1220	No.
सभासद	22.55	38.83	64.47	90.07	114.96	162.74	158.87	Members
२. बिगर कृषि पतसंस्था								2. Non-Agricultural Credit Societies-
संख्या	1,631	2,966	5,477	11,293	22,014	22,899	22,737	No.
सभासद	10.87	24.38	37.59	93.02	184.68	213.49	214.65	Members
३. पणन संस्था								3. Marketing Societies-
संख्या	344	410	423	931	1,115	1,762	1,602	No.
सभासद	1.41	2.82	4.71	7.47	8.4	14.7	13.81	Members
४. उत्पादक संस्था (साखर कारखाने, भात गिरण्या इत्यादी)								4. Productive Enterprises (Sugar Factories, Rice Mills etc.)-
संख्या	4,306	6,810	14,327	28,980	39,070	48,965	48,147	No.
सभासद	3.23	9.59	21.24	41.49	63.39	63.69	55.02	Members
५. समाजसेवी सहकारी संस्था (ग्राहक भांडारे, गृहनिर्माण इ.)								5. Social Service (Consumer Socys, Housing etc.)-
संख्या	3,846	11,964	21,915	43,819	75,232	1,35,775	1,36,589	No.
सभासद	3.94	10.38	19.99	34.12	58.79	68.1	68.1	Members
एकूण संख्या	31,565	42,603	60,747	1,04,620	1,58,016	2,30,673	2,30,295	Total No. of All Societies
सभासद	42	86	148	266.17	430.22	522.72	509.41	Members

महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळीची प्रगती / Growth of Co-operative Movement in Maharashtra

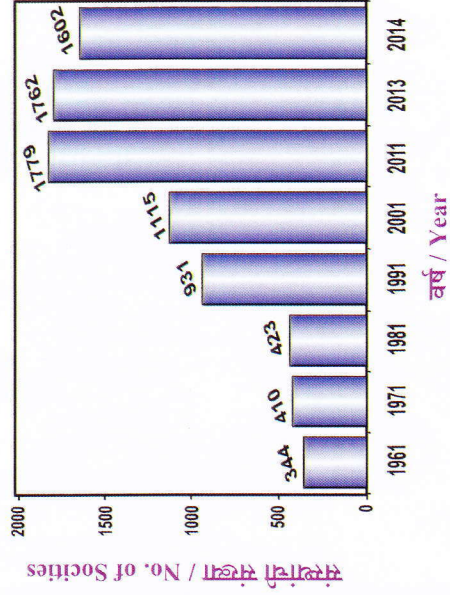
कृषि पतसंस्था / Agril. Credit Societies

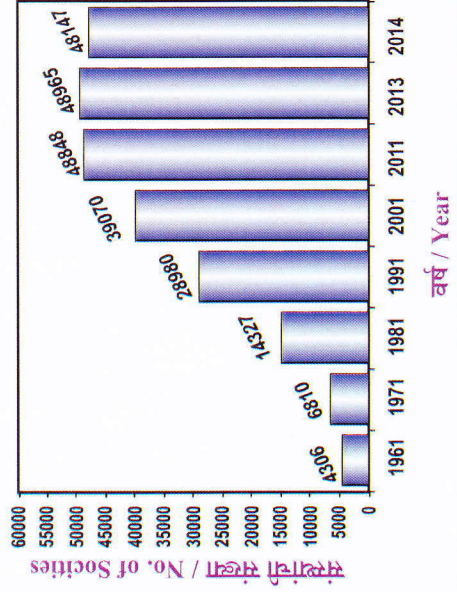
बिगर कृषी पतसंस्था / Non Agril. Credit Societies

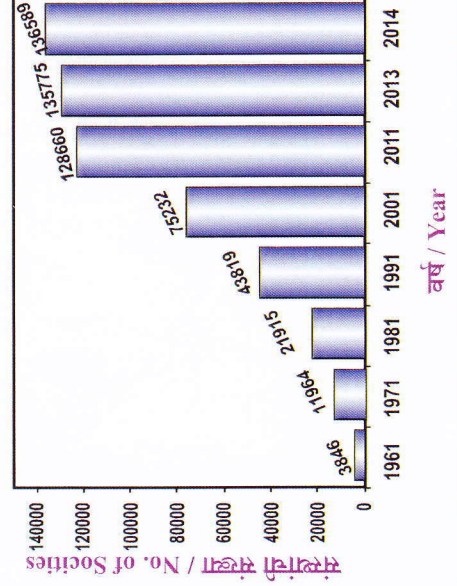
पणन संस्था / Marketing Societies

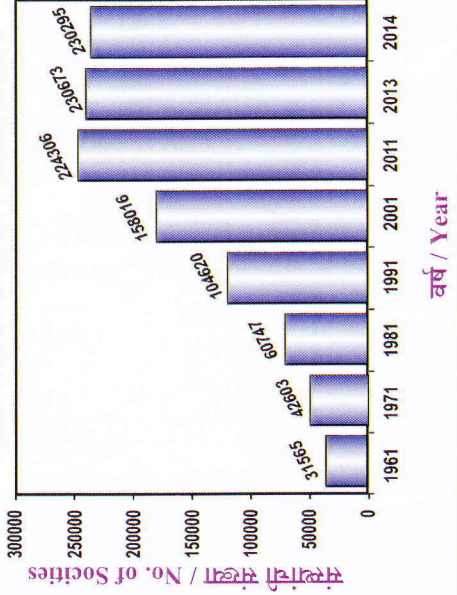
उत्पादक संस्था / Productive Enterprises

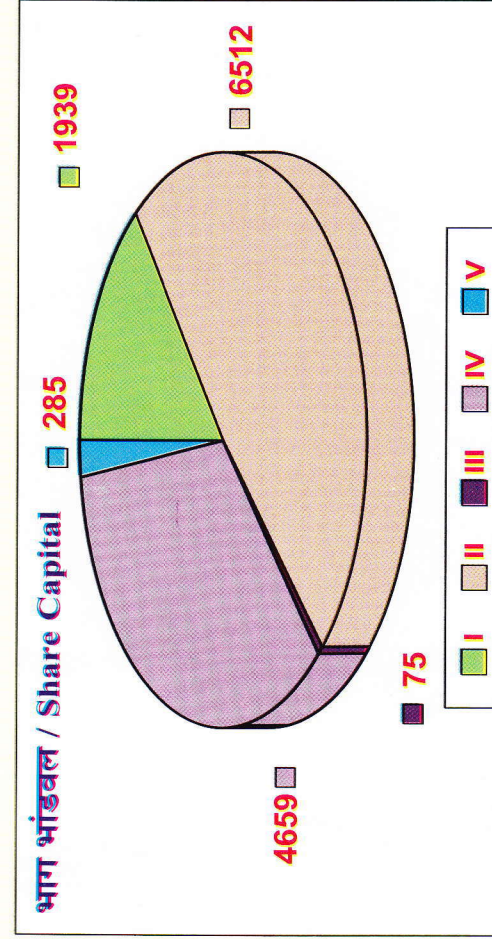
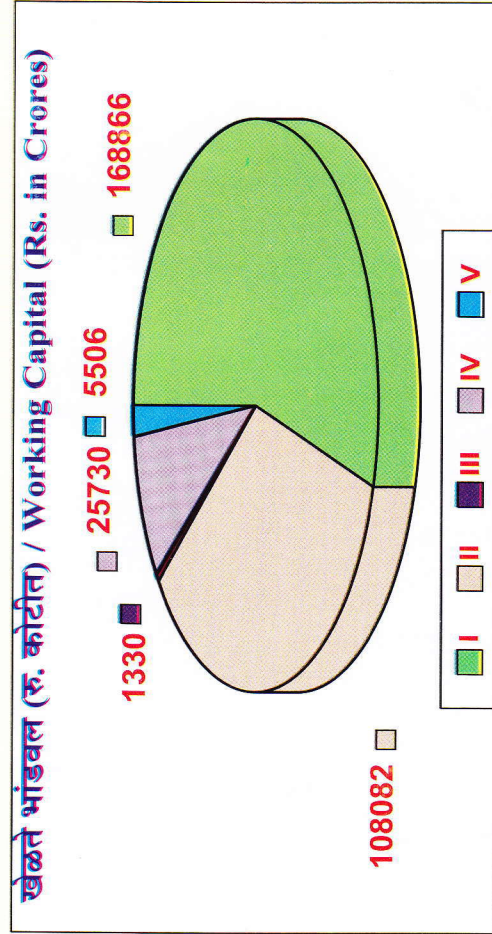
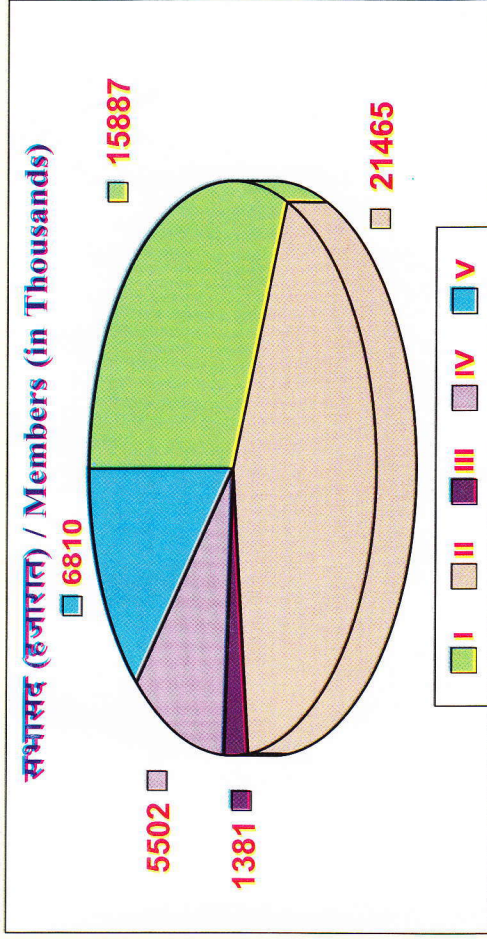
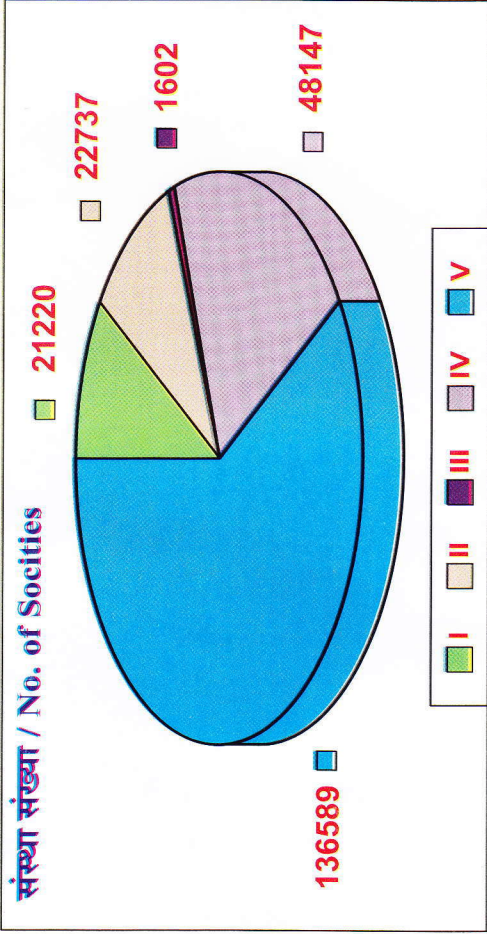
समाजसेवी संस्था / Social Service Societies

एकूण सहकारी संस्था / Total No. of Soc. in Maharashtra

महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळीची प्रगती / Growth of Co-operative Movement in Maharashtra प्रकारनिहाय सहकारी संस्थांची संख्या, सभासद, खेळते भांडवल आणि भागभांडवल

I. Agril. Credit Soc. / कृषि पतसंस्था

III. Marketing Soc. / पणन संस्था

V. Social Service Soc. / समाजसेवी संस्था

II. Non-Agril. Credit Soc. / विगर कृषी पतसंस्था

IV. Productive Enterprises / उत्पादक संस्था

ए-4 (ए) - महाराष्ट्रातील सहकारी संस्थांची तुलनात्मक आकडेवारी 2013-14					
A-4 (a) - Comparative Statistics of Co-operative Societies in the State 2013-14					
(रु. कोटीत / Rs. in Crore)					
अनु- क्रमां क Sr.	बाब			वर्षामधील प्रतिशत वाढ (+) / घट (-) Percentage increase (+) /	Item
		2012-13	2013-14		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	संस्थांची संख्या	230673	230295	-0.16	Number of Societies
2.	सभासदांची संख्या (लाखात)	523	524	0.19	Number of Members (in Lakhs)
3.	भरणा केलेले भागभांडवल	17419	18892	7.80	Paid up share Capital
4.	ठेवी	150344	159322	5.64	Deposit
5.	खेळते भांडवल	261315	314922	17.02	Working Capital
6.	कर्जवाटप (निव्वळ)	122813	131242	6.42	Advances (Net)*
	नफा झालेल्या संस्था				Societies in Profit
7.	संख्या	70529	86780	18.73	i) Number
8.	नफा	2803	3614	22.44	ii) Profit
	तोटा झालेल्या संस्था				Societies in Loss
9.	संख्या	54599	59354	8.01	i) Number
10.	तोटा	4739	6217	23.77	ii) Loss

ए-5 : महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्यादित
A-5 : Maharashtra State Co-operative Bank Limited

(सभासद हजारात व रु.लाखात /Members in thousand and Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2013	2014	2015	Item
एकूण शाखा (मुख्यालयासह)	20	24	44	43	53	53	48	48		No. of Branches (including H.O.)
सभासदनाममात्र सभासदांसह)	11	16	16	26	33	2	2	2		Members (including Nominal)
भागभांडवल	326	826	1103	2816	9586	42541	44828	45298		Share Capital
पैकी शासनाचे	118	203	200	-	-	10000	10000	10000		Of which Govt.
स्वनिधी	425	1885	8254	28922	97555	426350	395088	396969		Owned Funds
ठेवी	2153	9332	42994	209362	913582	1742873	1542640	1347483		Deposit
देय कर्ज	2286	6894	880	61636	204624	370937	459442	620063		Borrowings outstanding
खेळते भांडवल	5254	18741	54483	310125	1314698	2544410	2392322	2365781		Working capital
गुंतवणूक	-	-	-	48863	299049	1198757	1070364	1121092		Investment
वर्षातील कर्जवाटप (कॅश क्रेडीट व विलासह)	7785	33233	125104	213016	846649	1188786	1372298	1605937		Gross loans advanced during the year (including Cash Credit and Bill)
पैकी अल्पमुदत	N.A.	31476	123807	185550	786636	1086400	1341684	1561438		Of which short Term
पैकी ऋतुकालिक शेतकामासाठी	N.A.	8013	10915	38643	148550	470645	744500	935902		Of which seasonal Agril. loans (SAO)
मध्यम मुदत	N.A.	1757	1296	27466	60013	102386	31614	44499		Medium Term Loans
येणे कर्ज (एकूण)	3742	14190	31076	217314	834491	1098896	1160455	1073111		Outstanding (Total)
पैकी अल्पमुदत	3246	11277	28361	167751	665249	843922	967310	892704		Of which short-term
पैकी ऋतुकालिक शेतकामासाठी	1940	4885	4812	23284	97664	331558	400162	488499		of which SAO
मध्यममुदत	496	2913	2715	49563	169242	254974	193145	180407		Medium Term
थकबाकी	84	207	2246	6171	67888	187357	182503	142005		Loans overdue
थकबाकीचे येणे कर्जाशी शकडा प्रमाण	2.24	1.46	7.23	2.84	8.14	17.05	18	13		Percentage of overdues to outstanding
जाहिर केलेले लाभांश टक्के (%)	5	6	7	10	N.A.	-	7	10		Dividend declared (%)
वर्षातील नफा (+) / तोटा (-)	20	100	162	686	732	-25191	39117	40051		Amount of Profit (+) / Loss (-)

आधार : महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्यादित, मुंबई.

Source : Maharashtra State Co-operative Bank Ltd., Mumbai.

N. A.: Not Available./ उपलब्ध नाही.

SAO : Seasonal Agricultural Operations

ए-6 : जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका

A-6 : District Central Co-operative Banks

(सभासद हजारात व रुपये लागात / Members in thousand and Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2013	2014	Item
बँक संख्या	35	35	26	30	30	31	31	Banks (No.)
शाखा संख्या (मुख्यालयासहित)	N.A.	867	1703	3147	3718	3728	3722	Branches (incl. H.O.)
सभासद (एकूण)	57	55	62	84	144	163	173	Total Members
पैकी सहकारी संस्था	22	30	36	60	85	107	107	Of which Co-operative Societies
पैकी वैयक्तिक / संस्था	35	25	26	24	29	56	66	Of which individuals others
भागभांडवल	653	2515	4563	18896	68315	223340	239794	Share Capital
पैकी शासनाचे	199	669	806	774	785	8389	7877	Of which Government
स्वनिधी	820	3474	10206	37587	240999	997401	1090183	Owned Funds
ठेवी	2647	11323	58814	319940	1786285	5338223	5737761	Deposits
देय कर्ज	2465	8055	9355	91107	244574	532052	538163	Borrowings outstanding
खेळते भांडवल	6093	23637	83526	483492	2427842	7260993	7778165	Working Capital
कर्ज वाटप								<u>Term Loans Advanced</u>
वर्षातील कर्जवाटप	5125	12084	27870	119196	2020830	4087240	4046333	Loans advanced during the year
पैकी ऋतुकालिक	N.A.	9531	19692	56359	695461	1344493	1386267	Of which SAO
येणे कर्ज (एकूण)	4361	17846	49427	307836	1358906	4019487	4035749	Loans outstanding (Total)
पैकी ऋतुकालिक	N.A.	11081	26174	80725	358850	1353550	1502537	Of which SAO
पैकी इतर	N.A.	6765	23253	227111	1000056	123918	157428	Others
पैकी संस्थांकडून	6265	17676	47701	283188	1243056	493244	640827	From Societies
पैकी वैयक्तिक	96	170	1726	24648	115850	572710	631912	From individuals
मागणी (मुद्दल)	N.A.	13295	36391	162528	15947	1942778	2149442	Demand (Principal)
वसुली	N.A.	8842	21843	110712	505334	1176620	1269236	Recovery
वसुलीचे मागणीशी प्रमाण	N.A.	66.5	60	68.1	70.6	60.6	590	Percentage of Recovery to demand
थकबाकी	460	4452	14452	56151	201613	716557	990685	Loans overdue
थकबाकीचे येणेबाकीशी प्रमाण	10.5	24.9	29.2	18.2	14.8	17.8	246	Percentage of overdue to outstanding
नफ्यातील बँका	-	-	-	-	22	19	19	No. of Banks in Profit
नफा	50	140	376	1714	9579	22814	28846	Amount of Profit
तोट्यातील बँका	-	-	-	-	8	12	12	No. of Banks in Loss
तोटा	-	-	-	-	13097	-96136	-95710	Amount of loss

N. A.: Not Available. / उपलब्ध नाही.

SAO : Seasonal Agricultural Operations.

ए-7 : महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि ग्रामिण बहुउद्देशीय विकास बँक मर्यादित

A-7: Maharashtra State Co-operative Agricultural Rural Multipurpose Development Bank Ltd.

बाब	(रुपये लात / Rs. in Lakhs)							Item
	1961	1971	1981	1991	2001	2013	2014	
सभासद	8	55	724	1021	1180	827	827	Membership
भागभांडवल	51	887	3264	5436	8993	4471	4471	Share Capital
पैकी शासनाचे	20	110	603	493	493	493	493	Of Which Government
स्वनिधी	53	1051	4631	14109	71653	132245	131204	Owned Funds
एकूण कर्ज	638	14511	20500	61293	105694	89941	89936	Total Borrowings
खेळते भांडवल	746	15752	32650	83710	136368	220813	209858	Working Capital
कर्ज वाटप	215	1880	5417	12438	948		0	Loans Advanced
कर्ज वसुली	44	745	2652	7369	9664	6	11200	Loans Recovered
येणे कर्ज	576	11556	23003	60550	84221	115457	104256	Loans Outstanding
थकबाकी	23	686	3271	7174	23635	113899	104192	Loans Overdues
थकबाकीचे येणे	4	6	14	12	28	99	100	Percentage of Overdues to
कर्जाशी शेकडा प्रमाण								Outstandings
विक्री झालेले कर्ज	350	2320	4885	10226	2115		0	Debentures issued
वटविलेले कर्ज रोखे	-	158	3930	5763	10044	0.1	0.13	Debentures redeemed
देय कर्ज रोखे	536	14484	20402	55107	93850	7593	7580	Debentures Outstanding
मागणी	N.A.	1337	8475	20635	63982	207714	222917	Demand
वसुली	N.A.	681	2942	13213	21228	0.23	21553	Collection
वसुलीचे मागणीशी	N.A.	51	35	64	33	1	10	Percentage of Collection to Demand
शेकडा प्रमाण								
नफा (+) / तोटा (-)	1	57	65	890	-8737	-11302	-111699	Amount of Profit (+) / Loss (-)

N.A. : Not Available / उपलब्ध नाही.

ए-८ : सोलापूर जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक मर्यादित
A-8 : Solapur District Industrial Co-operative Bank Ltd.

(रुपये लाखात / Rs. in lakhs)

वाव	1961	1971	1981	1991	2001	2013	2014	Item
शाखा मुख्यालयासह	2	4	9	12	11	1	1	No. of Branches (including H.O.)
सभासद	1,103	916	10,158	30,463	1,958	1,971	1,971	Membership
भाग भांडवल	5	55	59	108	174	170	170	Share Capital
पैकी शासनाचे	2	27	13	--	--	--	--	Of which Govt.
स्वनिधी	6	77	127	235	812	2,939	2,939	Owned funds
ट्रेजी	11	79	500	2,525	4,686	1,008	1,008	Deposits
एकूण गुंतवणूक	N.A.	N.A.	N.A.	130	947	0.04	0.04	Total investments
देय कर्ज	12	204	185	830	1,174	679	679	Borrowings
खेळते भांडवल	29	367	842	3,708	6,728	3,376	3,379	Working Capital
कर्ज वाटप (एकूण)	50	2,104	5,510	5,286	2,148	--	--	Loans advanced (Gross)
येणे कर्ज	15	311	615	2,723	4,038	2002	1,996	Loans Outstanding
कर्ज वसुली	49	2,047	5,399	3,198	1,226	31	6	Loans Recovered
थकबाकी	1	15	54	106	2,259	2002	1,996	Loans Overdues
थकबाकीचे येणे	7	5	9	4	56	100	100	Percentages of Overdues to Outstanding
कर्जाशी शेकडा प्रमाण								Amount of Profit (+) / Loss (-)
नफा (+) / तोटा (-)	0.49	5	8	9	-334	-3806	3,800	

N. A. : Not Available / उपलब्ध नाही.

ए-९ : महाराष्ट्र राज्य सहकारी गृहनिर्माण वित्त महामंडळ मर्यादित
A-9 : Maharashtra State Co-operative Housing Finance Corporation Ltd.

(रुपये लाखात / Rs. in lakhs)

वाव	1961	1971	1981	1991	2001	2013	2014	Item
सभासद (००)	2	21	51	97	118	107	106	Membership (00)
भाग भांडवल	16	343	949	2,572	2,897	2,093	2,052	Share Capital
स्वनिधी	16	431	1,718	4,449	2,451	2,093	2093	Owned Funds
देय कर्ज	30	3,494	9,325	29,882	21,238	962	0.67	Borrowings
खेळते भांडवल	48	4,111	11,576	36,142	44,876	10,352	0.02	Working Capital
कर्ज वाटप (वर्षातील)	35	831	914	9,075	195	644	95.2	Loans Advanced
कर्ज वसुली	--	120	549	7,448	7,450	615	644.02	Loans Recovered
येणे कर्ज	35	3,902	9,436	31,802	27,488	7,171	65.06	Loans Outstanding
कर्ज मंजूर झालेल्या	N.A.	561	1,165	1,933	2,161	2,186	22.78	Tenements for Which Loans Sanctioned
गाळ्यांची संख्या (प्रोग्रेसिव्ह) (००)								(Progressive) (00)
बांधकाम पूर्ण झालेले	N.A.	226	543	876	N.A.	N.A.	N.A.	Tenements Completed (00)
गाळे (प्रोग्रेसिव्ह) (००)								(Progressive) (00)
बांधकाम चालू असणारे	N.A.	335	622	1,056	N.A.	N.A.	N.A.	Tenements under Construction (00)
गाळे (००)								Profit (+) / Loss (-)
नफा (+) / तोटा (-)	Neg.	23	126	336	-1,891	N.A.	N.A.	

टीप / Note.- (1) N. A. - Not Available / उपलब्ध नाही.

(2) Neg. : Negligible / गौण.

अ.क्र.	वाव	1961	1971	1981	1991
१.	संस्था	18,998	20,014	18,389	19,491
	अ) पैकी कृषि सहकारी संस्था	N.A.	N.A.	28	25
	ब) पैकी आदिवासी सहकारी संस्था	N.A.	N.A.	270	972
२.	सभासद संख्या (हजारात)	1,827	3,136	5,391	7,507
	अ) पैकी कृषि सहकारी संस्थांचे	N. A.	N. A.	54	53
	ब) पैकी आदिवासी सहकारी संस्थांचे	N.A.	N.A.	482	243
३.	कर्जदार सभासद नवीन	1,224	1,329	1,447	1,909
४.	येणे कर्ज असलेले सभासद	N.A.	1,967	2,657	3,466
५.	भाग भांडवल	1,212	5,231	10,691	30,719
	अ) पैकी शासनाचे	90	142	238	928
६.	स्वनिधी	1,519	6,277	13,386	37,914
७.	टेवी	99	405	1,035	2,157
८.	देय कर्ज	3,681	14,302	35,943	1,23,831
९.	खेळते भांडवल	5,668	20,984	52,695	1,78,399
१०.	कर्ज वाटप (वर्षातील)	4,036	11,493	24,993	76,855
११.	कर्ज मागणी	3,990	15,408	35,004	1,27,693
१२.	कर्ज वसुली	3,125	9,224	20,044	78,417
१३.	वसुलीचे मागणीशी शेकडा प्रमाण	78.3	59.9	57.3	61.4
१४.	येणे कर्ज	4,296	16,483	38,345	1,35,192
१५.	थकीत कर्ज	865	6,184	14,965	49,276
१६.	थकीत कर्जाचे येणे कर्जाशी शेकडा प्रमाण	20.1	37.5	39	36.4
१७.	नफ्यातील संस्था	14,289	10,684	9,407	11,992
१८.	नफा	113	298	808	7,356
१९.	तोट्यातील संस्था	4,042	9,114	8,658	7,284
२०.	तोटा	12	216	865	2,657

N. A. : Not Available / उपलब्ध नाही.

पतसंस्था
Credit Societies

(सभासद संख्या हजारत व रुपये लाखत)
(Membership in Thousand / Rs. in Lakhs)

2001	2013	2014	Sr. No.	Item
20,524	21,191	21,140	1.	Societies
21	21	21	(a)	Of which Farmers Service Societies
984	909	903	(b)	Of which Adivasi Sah. Societies
10,121	14,950	13,933	2.	Membership (000)
64	149	60	(a)	Of which Farmers Services Societies
698	774	731	(b)	Of which Adivasi Sahakari Societies
3,023	3,612	3,795	3.	Borrowing Members (New)
4,416	4,209	4,445	4.	Members with outstanding
96,019	2,01,519	2,36,251	5.	Share Capital
981	565	685	(a)	Of which Government
1,22,414	2,99,963	24,70,349	6.	Owned funds
8,792	18,644	18,773	7.	Deposits
5,16,790	10,12,524	12,19,224	8.	Borrowings Outstanding
6,98,768	14,40,023	19,20,214	9.	Working Capital
3,73,412	8,54,544	12,82,419	10.	Loans Advanced
4,51,903	11,10,525	14,53,928	11.	Loans demanded
2,76,550	7,73,011	9,93,132	12.	Loans Recovered
61.1	69.1	68.3	13.	Percentage of recovery to demand
5,30,827	10,40,545	13,31,379	14.	Loans outstanding
1,64,498	3,81,584	4,60,795	15.	Loans Overdue
32.2	34.8	34.6	16.	Percentage of Overdues to Outstanding
8,212	9,264	8,980	17.	Societies in Profit
11,044	24,058	46,514	18.	Amount of Profit
12,157	11,424	12,005	19.	Societies in loss
17,801	50,811	64,822	20.	Amount of loss

ए-११ : खेळत्या भागभांडवालाच्या आकाराच्या वर्गवारीनुसार
A-11 : Divisionwise Classification of Primary
Working Capital

खेळत्या भांडवलाचे वर्गीकरण (रुपये)	मुंबई विभाग Mumbai Division	कोकण विभाग Kokan Division	नाशिक विभाग Nashik Division	पुणे विभाग Pune Division	कोल्हापूर विभाग Kolhapur Division
१ लाखापर्यंत	0	64	74	104	46
१ ते ३ लाख	0	136	62	52	64
३ ते ५ लाख	0	169	114	56	72
५ ते ७ लाख	0	130	188	71	98
७ ते १० लाख	0	117	221	88	121
१० ते १५ लाख	0	129	298	118	203
१५ ते २० लाख	0	109	304	146	256
२० ते ३० लाख	0	144	434	291	380
३० ते ५० लाख	0	104	520	262	647
५० लाखाचे वर	0	47	954	921	834
एकूण	0	1,149	3,169	2,109	2,721

टीप :- प्राथमिक शेती पतसंस्थांमध्ये

Note :- Primary Agricultural Credit Societies includes

ए-१२ : वाटप केलेल्या अल्प मुदत कर्जाच्या वर्गवारीनुसार
A-12 : Divisionwise Classification of
Short Term Loans Advanced

कर्जाची वर्गवारी (रुपये)	मुंबई विभाग Mumbai Division	कोकण विभाग Kokan Division	नाशिक विभाग Nashik Division	पुणे विभाग Pune Division	कोल्हापूर विभाग Kolhapur Division
५० हजारापर्यंत	0	126	47	129	36
५० हजार ते १ लाख	0	143	26	51	69
१ ते २ लाख	0	172	32	51	50
२ ते ३ लाख	0	99	34	54	45
३ ते ४ लाख	0	79	51	67	79
४ ते ५ लाख	0	75	65	80	59
५ ते ६ लाख	0	58	67	64	78
६ ते ७ लाख	0	56	76	88	85
७ ते ८ लाख	0	22	82	90	76
८ ते ९ लाख	0	24	119	63	94
९ ते १० लाख	0	25	249	105	205
१० लाखाचे वर	0	270	2,156	1,517	1,671
एकूण	0	1,149	3,004	2,359	2,547

टीप :- प्राथमिक शेती पतसंस्थांमध्ये

Note :- Primary Agricultural Credit Societies includes Farmers Service

प्राथमिक शेती पत संस्थांची विभागवार आकडेवारी (३१ मार्च, २०१४)
Agricultural Credit Societies by their size of
(31st March, 2014)

औरंगाबाद विभाग Aurangabad Division	लातूर विभाग Latur Division	अमरावती विभाग Amaravati Division	नागपूर विभाग Nagpur Division	महाराष्ट्र राज्य Maharashtra State	Classification of working Capital (Rs.)
13	47	3	74	456	Upto 1 Lakh
191	99	98	283	1,195	1 to 3 Lakhs
345	228	198	318	1,760	3 to 5 Lakhs
270	320	205	282	1,774	5 to 7 Lakhs
292	378	251	278	1,983	7 to 10 Lakhs
217	439	302	276	2,165	10 to 15 Lakhs
166	246	352	150	1,899	15 to 20 Lakhs
211	364	260	245	2,589	20 to 30 Lakhs
207	277	366	408	3,082	30 to 50 Lakhs
198	372	479	138	4,237	Above 50 Lakhs
2,110	2,770	2,514	2,452	21,140	Total

कृषक संस्था व आदिवासी संस्थांचा समावेश आहे.

Farmers Service Societies (FSS) and Large Sized Adivasi Multipurpose Societies (LAMPS).

प्राथमिक शेती पत संस्थांची विभागवार आकडेवारी (३१ मार्च २०१३)
Primary Agricultural Credit Societies by Amount of
(31st March 2013)

औरंगाबाद विभाग Aurangabad Division	लातूर विभाग Latur Division	अमरावती विभाग Amaravati Division	नागपूर विभाग Nagpur Division	महाराष्ट्र राज्य Maharashtra State	Loan Classification (Rs.)
32	103	70	162	743	Upto 50,000
63	131	100	244	909	50,000 to 1 Lakhs
179	140	327	269	1,405	1 to 2 Lakhs
185	171	164	209	1,116	2 to 3 Lakhs
193	173	198	187	1,170	3 to 4 Lakhs
220	227	242	177	1,308	4 to 5 Lakhs
226	214	132	192	1,188	5 to 6 Lakhs
167	158	120	144	1,020	6 to 7 Lakhs
127	108	100	106	814	7 to 8 Lakhs
115	223	177	74	971	8 to 9 Lakhs
105	159	225	84	1,273	9 to 10 Lakhs
487	961	759	605	9,223	Above 10 Lakhs
2,099	2,768	2,614	2,453	21,140	Total

कृषक संस्था व आदिवासी संस्थांचा समावेश आहे.

Societies (FSS) and Large Sized Adivasi Multipurpose Societies (LAMPS).

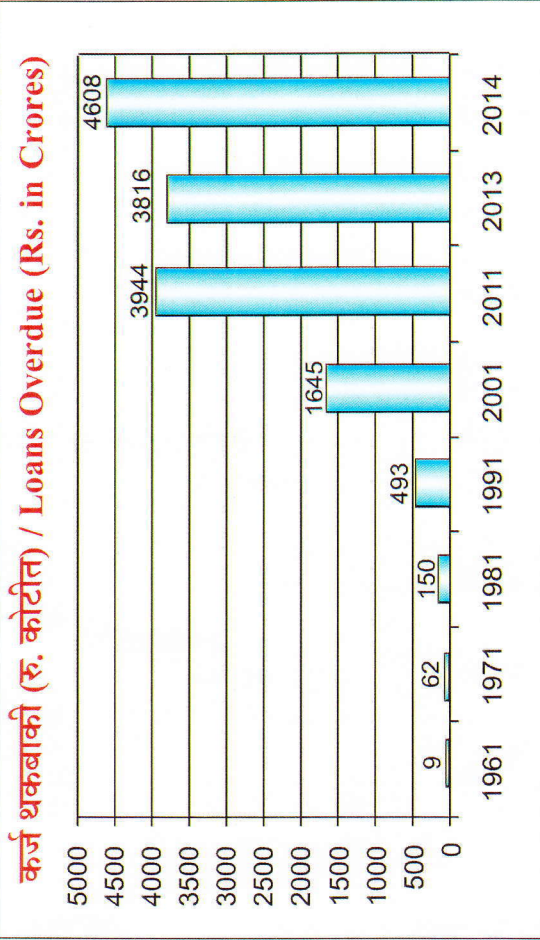
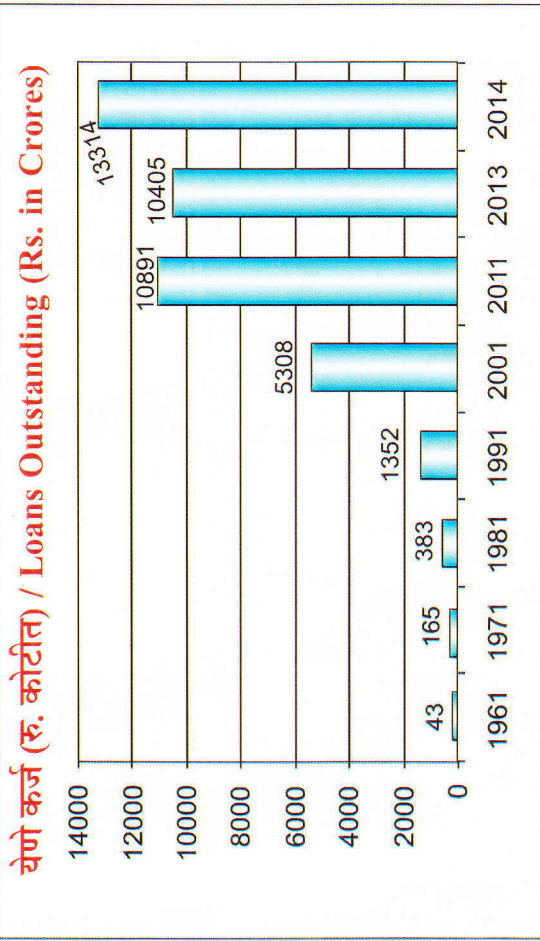
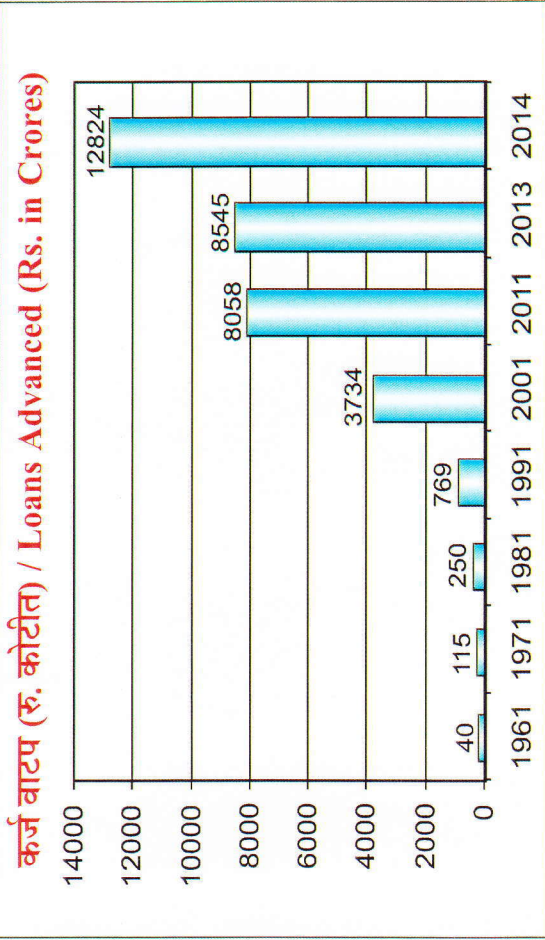
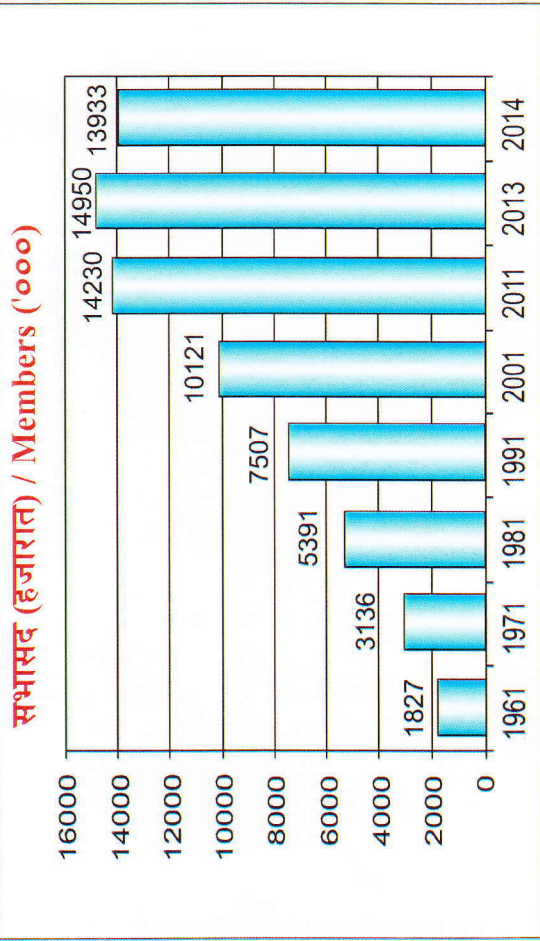
ए - १३ : प्राथमिक शेती पतसंस्था : दिलेली कर्जे, येणे कर्जे, मागणी, वसुली व थकवाकी

A-13 : Primary Agricultural Credit Societies : Advances, Outstandings, Demand, Recovery and Overdues

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

वाव	1961	1991	2001	2011	2013	2014	Item
							Loans Advanced
							During the year
वर्षात दिलेली कर्जे							
अल्प मुदत	21,712	59,225	2,89,502	6,79,649	6,93,420	10,98,565	Short Term
मध्यम मुदत	3,231	15,239	75,600	1,11,808	1,45,675	1,62,691	Medium Term
दीर्घ मुदत	50	2,390	8,310	14,305	15,448	21,163	Long Term
एकूण	24,993	76,854	3,73,412	8,05,762	8,54,543	12,82,419	Total
							Loans Outstanding
							at the end of the year
वर्ष अखेर येणे कर्जे							
अल्प मुदत	29,164	83,756	3,24,821	7,62,429	7,47,482	9,57,610	Short Term
मध्यम मुदत	8,923	44,308	1,81,190	2,84,371	2,65,664	3,42,734	Medium Term
दीर्घ मुदत	258	7,128	24,816	42,316	27,399	31,035	Long Term
एकूण	38,345	1,35,192	5,30,827	10,89,116	10,40,545	10,40,545	Total
							Demand
मागणी							
अल्प मुदत	28,892	96,785	3,25,624	9,03,676	9,08,282	11,96,303	Short Term
मध्यम मुदत	6,061	27,844	88,087	2,04,497	2,09,202	2,15,781	Medium Term
दीर्घ मुदत	51	3,065	11,457	25,294	37,141	41,844	Long Term
एकूण	35,004	1,27,694	4,25,168	11,33,467	11,54,625	14,53,928	Total
							Recovery
वसुली							
अल्प मुदत	17,878	61,266	2,14,530	5,50,971	6,35,235	8,52,869	Short Term
मध्यम मुदत	2,155	14,946	41,200	1,05,734	1,13,028	1,19,106	Medium Term
दीर्घ मुदत	11	2,205	4,940	12,286	24,778	21,157	Long Term
एकूण	20,044	78,417	2,60,670	6,68,991	7,73,041	9,93,132	Total
							Overdues
थकवाकी							
अल्प मुदत	10,914	35,519	1,11,094	3,52,705	2,73,047	3,43,434	Short Term
मध्यम मुदत	4,006	12,898	46,887	98,763	96,174	96,675	Medium Term
दीर्घ मुदत	45	860	6,517	13,008	12,363	20,687	Long Term
एकूण	14,965	49,277	1,64,498	4,64,476	3,81,584	4,60,796	Total

प्राथमिक कृषी पतसंस्था / Growth of Co-operation : Agricultural Credit Societies

ए-१४ : धारण क्षेत्रानुसार सभासदांना प्राथमिक शेती पतपुरवठा संस्थांनी केलेले अल्प व मध्यम मुदत कर्जवाटप-२०१३-२०१४

**A-14 : Holdingwise Short Term and Medium Term Advances made by
Primary Agricultural Credit Societies During 2013-2014**

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

अ. क्र.	धारण क्षेत्र वर्ग	अल्प मुदत / Short Term			मध्यम मुदत / Medium Term		Holding range
		एकूण खातेदार सभासद Total Members	कर्जदार सभासद Borrowers	रक्कम Amount	कर्जदार सभासद Borrowers	रक्कम Amount	
1	2	3	4	5	6	7	2
१.	१ हेक्टरपर्यंत	30,928	8,918	2,27,461	1,613	25,413	Upto 1 hectare
२.	१ ते २ हेक्टरस	27,073	7,517	2,03,194	1,282	21,178	1 to 2 hectares
३.	एकूण २ हेक्टरपर्यंत	58,001	16,435	4,30,655	2,895	46,591	Total upto 2 hectares
४.	२ ते ४ हेक्टरस	18,404	5,943	1,70,877	1,340	19,487	2 to 4 hectares
५.	४ ते ८ हेक्टरस	10,731	3,931	1,36,929	998	19,500	4 to 8 hectares
६.	८ हेक्टरसचे वर	7,040	3,123	1,18,550	895	17,613	Above 8 hectares
	(अ) एकूण खातेदारांना	94,176	29,432	8,57,011	6,128	1,03,191	(A) All holders
७.	शेत मजुरांना	21,975	57	128	0	0	Agricultural labourers
८.	कुळांना	2,543	1	8	0	0	Tenant cultivators
९.	इतरांना	20,639	1,527	2,41,418	732	59,501	Others
	(ब) एकूण विगर खातेदारांना (७ ते ९)	45,157	1,585	2,41,554	732	59,501	(B) Sub-Total (vii) to (ix)
	एकूण (अ) + (ब)	1,39,333	31,017	10,98,565	6,860	1,62,692	Total (A) + (B)

टीप : (१) सभासद संख्या शंभरात / Members in Hundreds.

(२) मध्यम मुदत कर्जांमध्ये रूपांतरीत कर्जांचा समावेश आहे. / Medium terms Advance are inclusive of conversion loans.

(३) इतरांमध्ये ग्रामीण कारागिरांचासुद्धा समावेश आहे. / This include Rural Artisans also.

ए - १५ : प्राथमिक शेती पतसंस्थांनी २०१३-२०१४ मध्ये केलेले पीकनिहाय अल्पमुदत कर्जवाटप
A-15 : Cropwise Short Term Loans issued by Primary Agricultural Credit Societies
(during 2013-2014)

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

पीक	रक्कम Amount	एकूणाशी टक्केवारी Percentage to Total	Crop
1	2	3	1
१. भात	37,573	3.44	1. Paddy
२. गहू	33,569	3.07	2. Wheat
३. ज्वारी, बाजरी, मका इत्यादी	1,06,161	9.72	3. Millets
४. डाळी	32,330	2.96	4. Pulses
५. कापूस	1,61,275	14.77	5. Cotton
६. ऊस	3,07,038	28.12	6. Sugarcane
७. तेलबिया	44,694	4.9	7. Oil Seeds
८. इतर	3,69,181	32.81	8. All Others
एकूण	10,91,821	100	Total

ए - १७ : प्राथमिक शेती पतसंस्था २०१३-२०१४
A-17 : Primary Agricultural Credit Societies 2013-2014

अ. क्र.	वाव	प्राथमिक कृषी पतपुरवठा संस्था PACs	कृषी सेवा संस्था FSS	आदिवासी संस्था LAMPS	Sr. No.	Item
१.	संस्थांची संख्या	21,140	21	909	1.	No. of Societies
२.	कार्यक्षम संस्थांची संख्या	16,132	15	575	2.	No. of Viable Societies
३.	कार्यक्षमवत संस्थांची संख्या	5,008	7	297	3.	No. of Potentially Viable Societies
४.	कार्यस्थगित संस्थांची संख्या	55	1	33	4.	No. of dormant Societies
५.	पूर्णपणे कार्यस्थगित संस्थांची संख्या	4	0	0	5.	No. of defunct Societies
६.	शासकीय भागीदारी असलेल्या संस्था	2,594	5	761	6.	No. of State partnered Societies

ए - १६ : प्राथमिक श्रेणी पतसंस्था : अनुसूचित जाती / जमातीचा समावेश

A-16 : Primary Agricultural Credit Societies : Coverage of Scheduled Castes / Scheduled Tribes

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

वाव	1981	1991	2001	2011	2013	2014	Item
एकूण संस्था	18,389	19,451	20,524	21,402	21,191	21,140	Total No. of Societies
एकूण सभासद (०००)	5,391	7,507	10,121	14,230	14,950	13,933	Total Members (000)
पैकी अनुसूचित जाती	498	668	750	795	956	877	Of which Sch. Castes
पैकी अनुसूचित जमाती	604	806	911	825	792	853	Of which Sch. Tribes
एकूण अनुसूचित जाती/जमाती	1,102	1,474	1,661	1,620	1,74	1,730	Total Sch. Castes /Sch.Tribes.
शेकडा प्रमाण	20.44	19.64	16.41	11.38	11.69	12.41	Percentage
एकूण कर्जदार सभासद (नवीन)	1,447	1,908	3,023	3,735	3,612	3,795	Total Borrowing Members (New)
पैकी अनुसूचित जाती	99	138	205	234	244	269	Of which Sch. Castes
पैकी अनुसूचित जमाती	107	56	164	186	194	212	Of which Sch. Tribes
एकूण अनुसूचित जाती/जमाती	206	194	369	420	438	481	Total Sch. Castes /Sch.Tribes.
शेकडा प्रमाण	14.24	10.17	12.21	11.24	12.13	12.67	Percentage
येणे कर्ज असलेले एकूण सभासद	2,657	3,466	4,415	4,496	4,215	4,444	Total Members with outstanding
पैकी अनुसूचित जाती/जमाती	451	363	802	682	328	364	
पैकी अनुसूचित जाती/जमाती	451	363	802	682	257	264	Of which Sch. Casts/Tribes
शेकडा प्रमाण	16.97	10.47	18.17	15.17	13.88	14.13	Percentage
एकूण कर्जवाटप (वर्षातील)	24,993	76,855	3,73,412	8,05,762	8,54,544	12,82,419	Total loans advanced
पैकी अनुसूचित जाती/जमातींना	1,523	1,938	15,263	44,619	42,493	73,600	Of which to S.C. / S.T.
शेकडा प्रमाण	6.09	2.52	4.09	5.54	4.93	5.73	Percentage
एकूण कर्ज वसुली	20,044	78,417	2,60,670	6,68,991	7,73,008	9,93,132	Total loans recovered
पैकी अनुसूचित जाती/जमातींना	1,507	4,072	8,817	31,930	20,997	59,556	Of which from S.C. / S.T.
शेकडा प्रमाण	7.52	5.19	3.38	4.77	2.70	5.99	Percentage
एकूण येणे कर्ज	38,345	1,35,192	5,30,827	10,89,116	10,40,545	13,31,379	Total loans outstanding
पैकी अनुसूचित जाती/जमातींना	2,877	6,046	20,337	62,068	53,346	1,47,454	Of which from S.C. / S.T.
शेकडा प्रमाण	7.50	4.47	3.83	5.70	5.11	11.07	Percentage
एकूण थकवाकी	14,965	49,276	1,64,498	4,64,476	3,81,584	4,60,795	Total loans overdue
पैकी अनुसूचित जाती/जमातींना	1,457	2,685	10,758	35,331	22,297	61,983	Of which from S.C. / S.T.
शेकडा प्रमाण	9.74	5.45	6.54	7.61	6.18	13.45	Percentage

ए-१८ : प्राथमिक सहकारी बँका
A-18 : Primary Co-operative Banks

(रुपये लाखात / Rs. in lakhs)

बाव	1971	1981	1991	2001	2013	2014	Item
संस्था	265	345	381	654	517	509	Banks
सभासद (हजारात)	883	1,618	4,464	7,808	5,926	7074	Membership ('000)
पैकी अनुसूचित जातीचे	N.A.	N.A.	423	498	474	544	Of which Sch. Cast.
पैकी अनुसूचित जमातीचे	N.A.	N.A.	251	378	369	482	Of which Sch. Tribes
भाग भांडवल	987	4,201	18,682	89,875	2,55,203	3,06,123	Share Capital
स्वनिधी	1,502	8,530	55,540	4,31,770	10,66,530	15,15,603	Owned Funds
ठेवी	6,832	65,779	4,66,298	40,92,326	58,82,822	66,58,983	Deposits
देय कर्जे	308	1,666	32,965	75,440	2,01,495	2,25,564	Borrowings Outstanding
खेळते भांडवल दिलेली कर्जे	9,260	88,704	6,17,642	55,74,123	75,04,978	1,01,93,134	Working Capital Loans Advanced.
(१) अल्प मुदत	N.A.	31,103	2,87,164	14,23,148	22,18,443	22,53,948	(1) Short Term
(२) मध्यम मुदत व दीर्घ मुदत	N.A.	24,478	1,55,115	17,97,914	16,79,210	18,03,150	(2) Medium Term and Long Term
एकूण	12,381	55,581	4,42,279	32,21,062	38,97,653	40,57,098	Total
वर्षातील कर्जदार सभासद (हजारात)	N.A.	881	1,754	7,808	1,994	5,642	Borrowings Members (‘000)
अनुसूचित जातीचे	N.A.	N.A.	108	498	96	150	Of which Scheduled Castes
अनुसूचित जमातीचे	N.A.	N.A.	58	378	65	106	Of which Sch. Tribes
येणे कर्ज बाकी	5,007	48,008	3,22,718	28,34,956	35,74,259	38,80,077	Loans Outstandings
धकबाकी	364	3,732	45,735	1,82,409	3,64,155	4,92,015	Loans Overdues
एकूण कर्जदार सभासद	N.A.	708	1,874	4,319	2,313	2,775	Indebted Members
पैकी अनुसूचित जातीचे	N.A.	N.A.	225	339	144	215	Of which Sch. Castes
पैकी अनुसूचित जमातीचे	N.A.	N.A.	161	270	91	127	Of which Sch. Tribes
नफ्यातील संस्था	N.A.	330	367	559	477	486	Banks in Profit
नफा	N.A.	1,170	7,116	4,875	87,916	1,15,475	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	N.A.	7	13	92	27	23	Banks in Loss
तोटा	N.A.	6	163	13,122	9,798	90,393	Amount of Loss

पगारदार नोकरांच्या पतसंस्था व नागरी बँका (B. R. Act, 1949) खालील संस्था समाविष्ट आहेत.

Include Urban Banks and Salary Earners Socys. under B. R. Act, 1949.

यामध्ये कॅश क्रेडिट व वटविलेली बिले यांचा समावेश नाही.

*This does not include amounts under Cash Credit & Bills.

N. A. : Not Available / उपलब्ध नाही.

ए-१८ (ए) : पगारदार नोकरांच्या पतसंस्था
A-18 (a) : Salary Earners Societies

(रुपये लाखात / Rs. in lakhs)

वाव	1971	1981	1991	2001	2013	2014	Item
संस्था	2,220	4,187	6,117	7,079	7,411	7,379	Societies
सभासद (हजारात)	1,505	2,014	2,697	4,120	3,717	4,428	Membership ('000)
भाग भांडवल	3,075	13,903	33,834	1,66,283	2,26,865	2,41,196	Share Capital
स्वनिधी	3,421	16,917	41,565	2,24,933	3,64,986	3,97,354	Owned Funds
टैवी	1,740	11,414	22,385	85,590	2,98,983	2,85,411	Deposits
देय कर्जे	231	2,527	23,331	1,33,052	1,23,469	1,16,770	Borrowings Outstandings
खेळते भांडवल	6,063	36,764	1,06,098	5,26,274	1,10,207	12,59,240	Working Capital
कर्ज वाटप	4,175	28,318	55,533	3,53,293	5,42,007	6,63,875	Loans Advanced
येणे कर्ज	3,652	27,803	79,862	4,00,821	7,08,198	6,92,628	Loans Outstandings
थकीत कर्ज	61	365	3,049	34,193	45,842	39,700	Loans Overdues
नफ्यातील संस्था	1,791	3,446	5,401	6,371	6,423	6,739	Societies in Profit
नफा	231	1,087	3,393	28,694	40,863	48,948	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	204	473	377	671	554	692	Societies in Loss
तोटा	3	21	43	458	623	3,167	Amount of Loss

ए-१८ (बी) : इतर नागरी पतसंस्था
A-18 (B) : Other Urban Credit Societies

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

वाव	1971	1981	1991	2001	2013	2014	Item
संस्था	494	952	4,784	14,277	14,971	14,848	Societies
सभासद (हजारात)	131	316	2,117	6,433	11,023	11,609	Membership (in thousand)
भाग भांडवल	107	506	4,945	86,916	23,314	2,40,251	Share Capital
स्वनिधी	141	668	6,504	1,15,869	3,93,465	4,39,850	Owned Funds
टैवी	78	612	12,890	3,99,128	15,21,029	16,52,620	Deposits
देय कर्जे	25	56	3,096	12,755	55,472	53,303	Borrowings Outstandings
खेळते भांडवल	304	1,477	26,164	5,87,506	26,25,375	28,31,880	Working Capital
कर्ज वाटप	291	1,027	16,664	3,51,764	11,75,742	13,02,302	Loans Advanced
येणे कर्ज	189	1,029	16,219	3,54,555	13,87,048	15,26,569	Loans Outstandings
थकीत कर्ज	20	78	2,399	50,705	4,02,829	3,87,145	Loans Overdues
नफ्यातील संस्था	372	621	3,014	10,291	10,022	9,890	Societies in Profit
नफा	12	42	877	20,300	45,600	50,874	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	42	208	1,103	3,138	4,304	4,232	Societies in Loss
तोटा	1	8	112	1,575	51,581	40,407	Amount of Loss

ए-१९ : महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ
A-19 : Maharashtra State Co-operative Marketing Federation.

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2013	2014	Item
सभासद (००)	7	8	12	37	9	8	8	Membership in ('00)
भागभांडवल	13	155	771	1,497	1,296	1,317	1,334	Share Capital
अ) पैकी शासनाचे	8	122	707	1,446	1,235	1,235	1,235	a) Of which Government
स्वनिधी	14	4	1,618	3,626	4,635	9,637	10,419	Owned funds
देय कर्ज	34	986	1,782	3,472	2,711	9,358	1,682	Borrowings outstanding
खेळते भांडवल	74	1,741	9,553	13,566	3,476	14,009	6,927	Working capital
विक्री (किंमत)	--	--	--	--	44,998	1,35,150	1,04,530	Sales (Value)
अ) शेती माल	1,223	3,845	7,679	4,515	11,714	59,054	63,566	a) Agricultural
अ-१) पैकी अन्नधान्य	1,033	2,991	2,584	4,456	11,670	59,054	63,566	a-1) Of which Foodgrain
ब) शेती उपयोगी माल	Nil	732	9,750	18,084	28,563	74,374	39,423	b) Agricultural requisits
ब-१) पैकी रासायनिक	Nil	35	8,906	17,102	28,371	67,673	37,142	b-1) Of which Fertilisers
क) ग्राहक वस्तू	Nil	487	Nil	5,710	2,149	346	283	c) Consumer goods
नफा	Nil	24	112	103	35	286	255	Amount of profit

ए-१९ (ए) : महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ मर्यादित

A-19 (a) : Maharashtra State Co-operative Cotton Growers Marketing Federation Ltd.

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

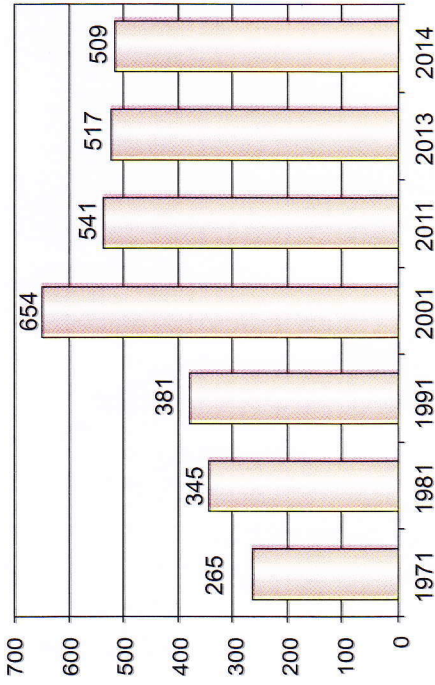
बाब	1985	1991	1998	2000	2001	2012	2013	Item
सभासद	327	283	305	308	310	329	329	Membership in ('000)
भागभांडवल	15	67	264	264	264	270	270	Share Capital
अ) पैकी शासनाचे	15	65	259	259	259	259	259	a) Of which Government
स्वनिधी	75	639	1,810	768	785	1,773	1,773	Owned Funds
खेळते भांडवल	1,231	1,129	1,650	579	481	18,180	19,096	Working Capital
विक्री (किंमत)								Sales (Value)
(१) कापूस	35,983	56,133	1,42,271	2,76,984	1,15,681	--*	1,219	(1) Cotton
(२) सरकी	11,808	20,530	40,337	73,575	36,387	--*	2,481	(2) Cotton seeds
नफा (+) / तोटा (-)	N.A.	50	36	98	150	4	51	Amount of Profit (+) / Loss (-)

N. A. : Not Available / उपलब्ध नाही.

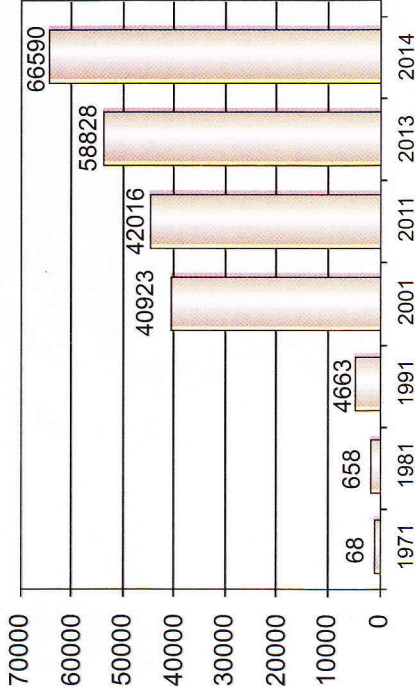
* नाफेडमार्फत विक्री.

महाराष्ट्रातील नागरी बँकांची प्रगती / Growth of Urban Co-operative Banks in Maharashtra

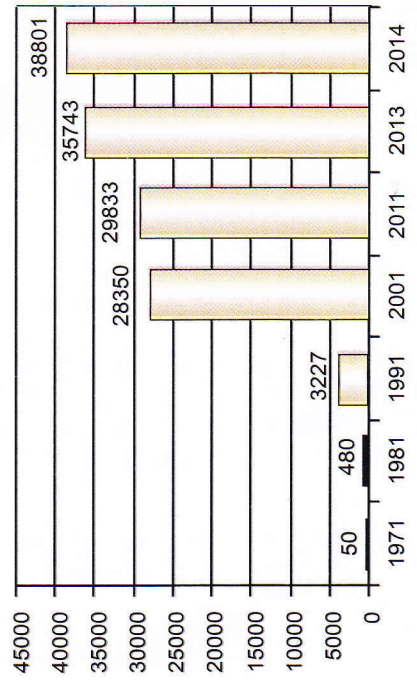
नागरी बँकांची संख्या / No. of Urban Banks

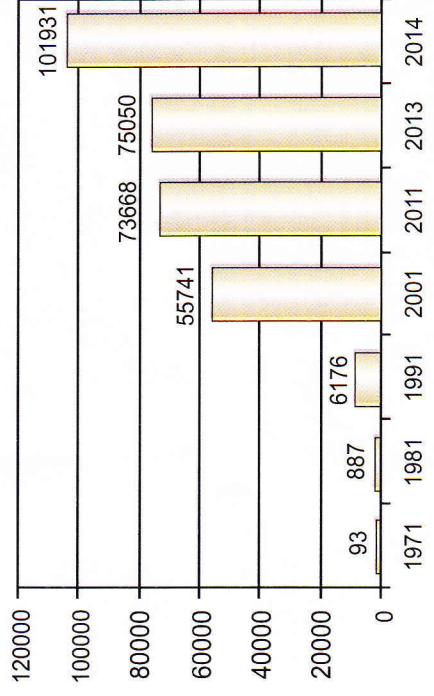
**नागरी बँकांतील ठेकी (रु. कोटीत) /
Deposits in Urban Banks (Rs. in Crores)**

**नागरी बँकांतील घेणे करज (रु. कोटीत) /
Loans Outstanding in Urban Banks (Rs. in Crores)**

**नागरी बँकांतील खेळते भांडवल (रु. कोटीत) /
Working Capital in Urban Banks (Rs. in Crores)**

ए-२० : एकाधिकार कापूस खरेदी योजना
A-20 : Cotton Monopoly Procurement Scheme

एजेंट : महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ मर्यादित

Agent : Maharashtra State Co-operative Cotton Growers Marketing Federation Ltd.

वाव व परिमाण	1985	1991	2001	2013	2014	Unit	Item
(अ) क्षेत्रीय चंत्रणा							(A) Field Organisation
१. झोन संख्या	11	11	12	11	11	No.	1. Zones
२. खरेदी केंद्र संख्या	355	331	380	109	35	No.	2. Procurement Stations
३. संकलन केंद्र संख्या	614	524	563	109	Nil	No.	3. Collection Centres
(ब) कापूस खरेदी							(B) Procurement of Cotton
४. कापूस खरेदी (वजन) लाख क्विंटल	86.53	65.85	74.56	0.12	Nil	Lakh Qtls.	4. Kapas Procured
५. हमी किंमतीनुसार कापसाची किंमत कोटी रु.	491.34	461.40	1,208.54	4.74	Nil	Crore Rs.	5. Value of Kapas at guaranteed price
६. प्रती क्विंटल सरासरी किंमत रु.	491	704	1,621	3,886	Nil	Rs.	6. Average guaranteed price of Kapas per quintal
(क) कापूस प्रक्रिया							(C) Processing of Kapas
७. बांधलेल्या गासड्या लाखात	17.85	13.56	15.30	0.025	Nil	Lakhs	7. Bales pressed
८. सरकी उत्पादन लाख क्विंटल	55.29	41.51	47.74	0.078	Nil	Lakhs Qtls.	8. Seed obtained
(ड) विक्री							(D) Sales
९. विकलेल्या गासड्या लाखात प्रत्येकी १७० कि.ग्रॅ.	17.85	13.56	15.30	0.025	Nil	Lakhs	9. Bales sold of 170 Kg. each
९. (१) विकलेल्या गासड्यांची किंमत (रु. कोटीत)	383.17	582.83	1,156.81	--	Nil	Crores Rs.	9(i) Value of bales sold
१०. विकलेली सरकी लाख क्विंटल	55.29	41.51	47.74	0.078	Nil	Lakhs Qtls.	10. Cotton seeds sold
१०. (१) विकलेल्या सरकीची किंमत रुपये कोटीत	129.13	209.41	363.87	1.35	Nil	Crores Rs.	10(i) Value of Cotton seeds sold
११. सहकारी कर्ज वसुली (रुपये कोटीत)	60.40	37.53	125	0	Nil	Crores Rs.	11. Recovery of Co-op. Dues

* नाफेडमार्फत खरेदी व विक्री.

ए-२१ : महाराष्ट्र राज्य सहकारी मच्छिमर संघ मर्यादित.

A-21 : The Maharashtra Rajya Machhimar Sahakari Sangh Limited.

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

वाव	1961	1971	1981	1991	2001	2013	2014	Item
सभासद संख्या (००)	43	34	50	24	26	30	30	Membership (00)
भागभांडवल	1	9	39	39	39	116	144	Share Capital
पैकी शासनाचे	N.A.	6	36	36	36	111	109	Of which Government
स्वनिधी	3	11	50	57	112	281	312	Owned funds
देय कर्ज	N.A.	25	13	8	N.A.	114	113	Borrowing Outstanding
खेळते भांडवल	13	20	93	150	175	737	771	Working Capital
मासळी व मासळी उत्पादनाची विक्री	2	43	152	206	1,738	7,114	8,717	Sales of fish and fish product
नफा (+) किंवा तोटा (-)	Negligible	-29	3	-0.13	7	12.25	24.72	Profit (+) or Profit Loss (-)

N. A. : Not Available / उपलब्ध नाही.

Neg. = गौण / Negligible.

ए-२२ : महाराष्ट्र राज्य सहकारी महासंघ मर्यादित

A-22 : The Maharashtra State Co-operative Consumers' Federation Ltd.

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

वाव	1961	1971	1981	1991	2001	2012	2013	2014	Item
शाखा	--	--	7	13	20	19	19		Branches
सभासद (प्रत्यक्ष)	28	41	192	516	610	626	635	636	Membership (Actual)
भाग भांडवल	3	14	146	249	169	165	165	165	Share Capital
पैकी शासनाचे	1	6	96	196	114	114	114	114	Of which Government
स्वनिधी	S.N.A.	17	190	304	374	737	876	0	Owned funds
देय कर्ज	S.N.A.	18	173	158	28	0	0	0	Borrowings outstanding
खेळते भांडवल	6	38	647	1,003	2,905	512	743	1,303	Working Capital
खरेदी (किंमत)	48	313	2,184	2,023	2,548	38,612	66,314	64,062	Purchases
विक्री (किंमत)	46	336	2,078	1,901	2,688	39,278	67,514	65,353	Sales
नफा (+) किंवा तोटा (-)	Neg.	(+) 0.08	(+) 1	(-) 21	- 30	1.23	1.61	17	Profit (+) or Loss (-)

S. N. A. : Separately Not Available / उपलब्ध नाही.

Neg. = Negligible / गौण.